ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ (ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΚΔΟΧΗ)
ΛΑΤΙΝΙΚΑ Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 45΄

(βλ. Οδηγίες δόμησης Διαγωνισμάτων Τετραμήνου)

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΔΙΔΑΓΜΕΝΑ ΚΕΙΜΕΝΑ (ΜΟΝΑΔΕΣ 35)

1. Να μεταφράσετε μόνο τις έντονα μαυρισμένες προτάσεις των πιο κάτω κειμένων στα Ελληνικά.

I. Omnia sunt excitanda tibi uni, C. Caesar […] In tanto ardore animorum et armorum, quassata res publica multa perdidit et ornamenta dignitatis et praesidia stabilitatis suae; **multaque uterque dux fecit armatus, quae togatus fieri prohibuisset. Quare subveniendum reipublicae est et omnia belli vulnera tibi sananda sunt, quibus praeter te mederi nemo potest.**

(Λατινικά Λυκείου, XXXIII - ελαφρά διασκευή)

II. **Caecilia, uxor Metelli, dum omen nuptiale petit filiae sororis, ipsa fecit omen. Nam in sacello nocte cum sororis filia persedebat expectabatque dum aliqua vox congruens proposito audiretur.** Tandem puella rogavit materteram, ut sibi paulisper loco cederet. Tum Caecilia puellae dixit: «ego libenter tibi mea sede cedo». Hoc dictum paulo post res ipsa confirmavit. Nam mortua est Caecilia; postea Metellus puellam in matrimonium duxit.

(Λατινικά Λυκείου, XXXVIII - ελαφρά διασκευή)

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ (ΜΟΝΑΔΕΣ 65)

1. Δίνονται δύο τριάδες λέξεων από την Αγγλική, τη Γαλλική και την Ιταλική. Να γράψετε ένα ρήμα ή ένα ουσιαστικό ή ένα επίθετο της Λατινικής με το οποίο συνδέεται ετυμολογικά η κάθε τριάδα (ρήμα, στο α΄ πρόσωπο ενικού οριστικής ενεστώτα ενεργητικής φωνής / ουσιαστικό, στην ονομαστική ενικού / επίθετο, στην ονομαστική ενικού του αρσενικού).

ΑΓΓΛΙΚΗ	ΓΑΛΛΙΚΗ	ΙΤΑΛΙΚΗ
artist	artiste	artista
felicity	félicité	felicità

(Μονάδες 4)

2. Από τα κείμενα που δόθηκαν στο Μέρος Α΄:
α) Να αντιστοιχίσετε τις λέξεις της στήλης Α΄ με τις πτώσεις της στήλης Β΄. Στη στήλη Β΄ περισσεύουν τρεις (3) επιλογές.

Α΄	Β΄
α. dignitatis	**1.** ονομαστική ενικού
β. hoc	**2.** γενική ενικού
	3. αιτιατική ενικού
	4. αφαιρετική ενικού
	5. αφαιρετική πληθυντικού

(Μονάδες 2)

β) Να μεταφέρετε τους πιο κάτω τύπους στον αντίθετο αριθμό.

animorum, nuptiale

(Μονάδες 4)

γ) Από το κείμενο Ι (Μέρος Α΄), να γράψετε τους μονολεκτικούς τύπους των άλλων βαθμών των πιο κάτω επιθέτων ή επιρρημάτων, διευκρινίζοντας ποιον βαθμό γράφετε. Σε περίπτωση επιθέτου να διατηρήσετε αμετάβλητα την πτώση, τον αριθμό και το γένος.

multa

(Μονάδες 2)

3. Να γράψετε τους πιο κάτω ρηματικούς τύπους σύμφωνα με την οδηγία που ακολουθεί. Όπου χρειάζεται, να λάβετε υπόψη το υποκείμενό τους στα κείμενα (Μέρος Α΄).

i. excitanda: στο απαρέμφατο παρακειμένου ενεργητικής και παθητικής φωνής
ii. prohibuisset: στο β΄ πρόσωπο ενικού της υποτακτικής και προστακτικής ενεστώτα στην ενεργητική φωνή
iii. cederet: στο γ΄ πρόσωπο πληθυντικού της οριστικής υπερσυντελίκου στην παθητική φωνή

(Μονάδες 7)

4. Να αναγνωρίσετε συντακτικώς τους πιο κάτω τύπους, οι οποίοι είναι υπογραμμισμένοι στα κείμενα (Μέρος Α΄).

ardore, puellae

(Μονάδες 4)

5. Από το κείμενο ΙΙ (Μέρος Α΄), να αναγνωρίσετε την πιο κάτω δευτερεύουσα πρόταση (είδος, εισαγωγή, εκφορά, αιτιολόγηση εκφοράς, συντακτικός ρόλος).

... ut sibi paulisper loco cederet.

(Μονάδες 3)

6. Ποια από τις πιο κάτω προτάσεις είναι συντακτικώς ορθή; Να αιτιολογήσετε μόνο την απάντηση που θεωρείτε ορθή.

i. Si tyrannus cives coleret, legibus pareret.
ii. Si tyrannus cives colebat, legibus pareret.
iii. Si tyrannus cives colat, legibus pareret.

(Μονάδες 6)

7. Να τρέψετε την παρακάτω ευθεία ερώτηση σε πλάγια ερωτηματική πρόταση με εξάρτηση από την πρόταση που σας δίνεται.

Ευθεία ερώτηση: Quis nuntiavit legatos domum redire?
Εξάρτηση: Dux nesciebat…

(Μονάδες 6)

8. Να υποδείξετε πού τονίζεται η πιο κάτω λέξη και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας με βάση τους κανόνες τονισμού.

conlocavit

(Μονάδες 2)

9. Ποιο γεγονός ερμηνεύθηκε ως οιωνός στο περιστατικό που αφηγείται ο συγγραφέας στο κείμενο ΙΙ (Μέρος Α΄) και γιατί;

(Μονάδες 5)

10. Να μεταφέρετε το κείμενο που ακολουθεί στα Λατινικά.

Οι σοφοί στην Αθήνα διάβαζαν και έγραφαν πολύ χρήσιμα βιβλία. Οι Ρωμαίοι όμως προτιμούσαν να πολεμούν με τόση δύναμη για τη σωτηρία της πατρίδας, ώστε απέκτησαν μεγαλύτερη εξουσία από τους Έλληνες.

(Μονάδες 20)

- ΤΕΛΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ -